

עין משפט גר מצוה

במה אשה פרק ששי שבת

מסורת הש"ס

(א) כלים מ"ה מ"ה מ"ה מ"ה י"א
לעיל (ב) דקדוק ט"ט (מחמת
ט"ט) (ג) לקח ט"ט (ד) חופים
דמלי כ"ה מ"ה (ה) מ"ה
מ"ה מ"ה (ו) לעיל ח"ה
(ז) חופים מ"ה מ"ה (ח) דק
מ"ה (ט) דק מ"ה מ"ה
(י) דק מ"ה מ"ה (יא) דק
מ"ה (יב) דק מ"ה מ"ה
(יג) דק מ"ה מ"ה (יד) דק
מ"ה (טו) דק מ"ה מ"ה
(טז) דק מ"ה מ"ה (יז) דק
מ"ה (יח) דק מ"ה מ"ה
(יט) דק מ"ה מ"ה (כ) דק
מ"ה (כא) דק מ"ה מ"ה
(כב) דק מ"ה מ"ה (כג) דק
מ"ה (כד) דק מ"ה מ"ה
(כה) דק מ"ה מ"ה (כו) דק
מ"ה (כז) דק מ"ה מ"ה (כח) דק
מ"ה (כט) דק מ"ה מ"ה (ל) דק
מ"ה

תורה אור השלם

1 כל דבר אשר יבא באש
תעבירו באש וקדש ארץ
במי נדה ותרשע וכל אשר
באש באש תעבירו
בביתו

הנהגות הב"ח

(א) נ"י א"י א"י א"י א"י א"י
לא חזיר: (ב) ר"ה ר"ה
שטן ענבלים וכו' תעביר
שטן ענבלים וכו' תעביר
שטן ענבלים וכו' תעביר
שטן ענבלים וכו' תעביר
(ג) ר"ה ר"ה ר"ה ר"ה ר"ה
לא חזיר: (ד) ר"ה ר"ה
שטן ענבלים וכו' תעביר
שטן ענבלים וכו' תעביר
שטן ענבלים וכו' תעביר
שטן ענבלים וכו' תעביר

גליון הש"ס

ה"ס ר"ה ר"ה ר"ה ר"ה ר"ה
בסוף של הבמה: לעיל נ"י
ר"ה

לעזי רש"י

בט"ל (בט"ל) ענבל
לשון של פסוק: (א) ר"ה
בביתו (ב) ר"ה ר"ה
פליגי: א"י א"י א"י א"י א"י

רבינו הגנאל

ושניי אה רחמי א"י מקבלין
טומאה בביתו ל"ה ענבל
והא דחיי טמא, ב"ה שיש
לו ענבל, פ"י ענבל
הבבלי שחזר וזוה הקדוש
בדושי הוה נשפסע הקול
וכי הא, מ"ה למספסע
קול בבלי מחזק שטמא
שטמא לא דבר אשר יבא
באש, אפילו דיבור במספסע
ואקשין ב"ה אוקימנא
לאה רחמי ב"ה בהמה
אין מקבלין טומאה בבית
לו ענבל, אימא מציעתא
אין העבר יצא ב"ה
שכבצורא אכל יצא ב"ה
שכבצורא וזה וזה מקבלין
טומאה, ואי ל"ה ל"ה ענבל
מ"ה מקבלין טומאה, והתנן
העושה וזין לסכנתא
ולעריסא ולמטפחות ספרים
יש להן ענבליות, טמאין
אין להן ענבליות טהורין
כ"ה, ושניי אה רחמי
דלקלא עבדי, אכל גזול
ב"ה העבר דלחשית עבדי
ל"ה ר"ה א"י א"י א"י א"י
ל"ה ענבל מקבל טומאה,
ואקשין נישל ענבליות
עדיין טומאין עילתן, ואי
נשלו ענבליות למא חזו,
ושניי אה רחמי דחייט
יכול להחזיר א"י א"י א"י א"י
לא החזיר כמחזיר דמי,
איני והא חנין מספסות
של פ"ה חנין ואימא של
רחמי כ"ה, וכבר פירשנו
למספסות, וזהו

ושל דלת פסור. דלת מחזר לבית הוא שהוא צנור לקרקע ואינו כלי
לקבל טומאה וזה העשו לו כעל לגביה כדמרי' בריש פרקין דלעיל
כל המחזר לו הרי הוא כמחזר: של דלת ועשאו לכהמה טמאה. מכאן
ולהבא ואע"פ דלת עבד ביה מעשה אלא שחשב עליו ונחלו ותליה
לאו מעשה הוא שכל הכלים יורדים
ל"ה חזר טומאה במחשבה שלו:
של כהמה ועשאו לדלת טמא. ואפי'
מכאן ולהבא יקבל טומאה שאין חיבורו
מעשה עד שיטנוו ממנו שהיה:
שאיין עולין טומאין. מחזר טומאה
שירדה לן ואע"פ שעדיין לא נטמאו
משמאל עליון אלא עולין ונחלל
טומאה אלא כשינוי מעשה: עינבל.
בט"ל ששאיין חכמו להשמיע קול:
אי מנא הוא. דתכשיט חשיב ליה:
עינבל משוי ליה מנא. כמיהא שמוס
העינבל מן הוי תכשיט: עינבל
משוי ליה מנא ולא משום תכשיט אלא
משום כלי: כל דבר שיצא באש. כלי
מחזר טומאה כמיהא מעשה דמי: אימא
מלישפא. וזה דלס: כלי מקבלין
טומאה. אפי' דלס: העושה וזין
למכשש. שמטמאין זה סממין
להקטיר לריח דקדו' כביתות (פ"ה)
ד' ו' סהקול יפה לנשמים: ולעריסא.
ומלה זו וזין לקשקש כ"ה שישמע
החיות וישן: ולמטפחות ספרים.
כשנשאין אותן לבית הכנסת
שהחיות שם בית רבן קורין שם
מקשקשין הוהו החיות מקבלין טומאה
ובאין: ולמטפחות ספרים. שחולין
בזאין: נישל עינבלים כ"ה (א) ואם
נישלו קודם שנטמאו חזר טומאה
עליהם ונקבלין טומאה כמיהא
טמאה לקמייהו מעיקרא כי אין להם
עינבל דקתי טהורין (ב) דעדיין לא
נגמרה מלאכתן אלא משיריה להם
חזר טומאה לא בטל שם כל
מעליהם שנטמאו עדיין טומאין עליהם
דלא הוי כלי ששנצר ונצל מחזר
כלי לטמא טומאין: דייט. שאין
כ"ה אומן: הוה והעינבל חיבור.
כהן יחד הרי כלו לא חזר טמא
זה נטמא זה הוה על זה טהור
זה. וכיון דקרי ליה חיבור שמע
מינה דמי נתפסדו הוי כלי שניטל
מקצתו ואף על גב דהדיט יכול
להחזיר כל כמה דלא אהדיק לאו
דמיא. דהאי חיבור דקאמר הכי קאמר אפי'
מפסדים קרינן ליה חיבור ואחא לאשמעי' דאם נתפסדו משנמלאו לא
עלו טומאין: הא פניא. גבי הדיא: מספסות של פריס. ששי
סביבם שלה מתפסדין: ואימא של ריטני. פליגי' של אומנים תריסין
שנתיים האומלל לתוך בין שני עינים העשוין לכך ולחזר מלאכתו טטלו
ומכששו: חיבור לטומאה. ואם נטמא זה נטמא זה: שלא כשעם
מלאכה. הואיל ואין לריסין להיות מחזירין הוה להו כשי כלים
ואין חיבור ואף על פי שמחזירין דע"כ שלא כשעם מלאכה
דמיא דשעם מלאכה קאמר ונשעם מלאכה מחזירין הן אלא
מחזירין עסקין וגזרו לחומרא על הטומאה דליהו חיבור ועל האה
דלא ליהו חיבור ומשום הכי קמי חיבור לטומאה לעולם ואין חיבור
לחזר לעולם: אלא אמר רבא. לא חייא הואיל והדיט יכול
להחזיר דודאי (א) חד מנא הואי דקאמי צברימא הוה והעינבל חיבור
וכי מיסרדי הוי כלי שניטל מקצתו ויטמא טומאה העינבל
לעזמו אלא הוה טמא לעזמו דלא בטל ליה מחזר כלי:
הואיל

ושל דלת טהורה של דלת ועשאו לדלת אף על פי
טמאה של בהמה וקבעו במסמרים טמא שכל
שחיבורו לדלת וקבעו במסמרים טמא שכל
הכלים יורדין ליה טומאין במחשבה ואין
עולין מידי טומאין אלא כשינוי מעשה לא
קשיא הא דאית ליה עינבל הא דלית ליה
עינבל מה נפשך אי מנא הוא אע"פ דלית ליה
ליה עינבל אי לאו מנא הוא עינבל משוי
ליה מנא אין כד' שמואל בר נחמני א"ר
יונתן דאמר ר' שמואל בר נחמני אמר
ר' יונתן מנין למשמיע קול בבלי מתכות
שהוא טמא שנאמר וכל דבר אשר יבא
באש תעבירו באש אפי' דיבור יבא באש
במאי אוקימנא בבלי ליה עינבל אימא
מציעתא ולא ב"ה ששכצורא אכל יצא הוא
ב"ה ששכצורא וזה וזה מקבלין טומאה אי
דלית ליה עינבל מי מקבלין טומאה ורמינהו
ד' העושה וזין למכשש ולעריסא ולמטפחות
ספרים ולמטפחות חיות ויש להם עינבל
טמאין אין להם עינבל טהורין נישלו
עינבליהו עדיין טומאין עליהם ה"מ בחיבור
דלקלא עבדי ליה אבל גזול תכשיט הוא
ליה אע"פ דלית ליה עינבל: אמר מר נישלו
עינבליהו עדיין טומאין עליהן למאי חזו
אמר אביי הואיל שההדיט יכול להחזיר
מתיב רבא ד' הוה והעינבל חיבור וכי תימא
הכי קאמר אע"פ דלא מחבר כמאן דמחבר
דמי והתניא מספסות של פריס ואימא של
ריטני חיבור לטומאה ואין חיבור להזאה
ואמרינן מה נפשך אי חיבור הוא אפילו
להזאה (א) ואי לא חיבור הוא אפילו לטומאה
נמי לא ואמר רבא דבר תורה בשעת מלאכה
חיבור בין לטומאה בין להזאה שלא בשעת
מלאכה אינו חיבור לא לטומאה ולא להזאה
וגזרו על טומאה שלא בשעת מלאכה
משום טומאה שהיא בשעת מלאכה
ועל הזאה שהיא בשעת מלאכה משום
הזאה שלא בשעת מלאכה אלא אמר רבא
הואיל

שם הוא: ופי' חייא. דהאי חיבור דקאמר הכי קאמר אפי'
מפסדים קרינן ליה חיבור ואחא לאשמעי' דאם נתפסדו משנמלאו לא
עלו טומאין: הא פניא. גבי הדיא: מספסות של פריס. ששי
סביבם שלה מתפסדין: ואימא של ריטני. פליגי' של אומנים תריסין
שנתיים האומלל לתוך בין שני עינים העשוין לכך ולחזר מלאכתו טטלו
ומכששו: חיבור לטומאה. ואם נטמא זה נטמא זה: שלא כשעם
מלאכה. הואיל ואין לריסין להיות מחזירין הוה להו כשי כלים
ואין חיבור ואף על פי שמחזירין דע"כ שלא כשעם מלאכה
דמיא דשעם מלאכה קאמר ונשעם מלאכה מחזירין הן אלא
מחזירין עסקין וגזרו לחומרא על הטומאה דליהו חיבור ועל האה
דלא ליהו חיבור ומשום הכי קמי חיבור לטומאה לעולם ואין חיבור
לחזר לעולם: אלא אמר רבא. לא חייא הואיל והדיט יכול
להחזיר דודאי (א) חד מנא הואי דקאמי צברימא הוה והעינבל חיבור
וכי מיסרדי הוי כלי שניטל מקצתו ויטמא טומאה העינבל
לעזמו אלא הוה טמא לעזמו דלא בטל ליה מחזר כלי:
הואיל

דלא טמא טומאה ומשמע שיהיה לומר דמכאן ואילן לא מקבל טומאה וקשה לר"י דלמה לא יקבל טומאה כיון דנפתח פתח מכשיו דהו
טמא שלם לגמרי ונראה לר"י דודאי גם מקבל טומאה מכאן ולהבא ולקוטעו דקו לפרש כן משום דכשלא היה להם עינבל
טהורין ולא מקבלין טומאה אף על גב דרשאי להקישו ואינו דומה דכשלא היה לו עינבל מעולם ודאי טמא כיון שעמד ליתן בו
עינבל דהא עבד לקבל והו גזלו כל מתכות אלא משגגה שהיה לו עינבל אף על פי שניטל מקבל טומאה שלא בטל מחזר כלי
שהיה עליו קודם לכן והרי' הביא דאיה מחמת שחפרה ושיר פחות ממזלי רמון דטהורה (פ"ה) אע"פ דחמת שלם שנקרע
פחות

אין כד' שמואל ב'. דחשיב ליה כלי תשמיש דלדס משום דעיי
ליה לקבל דע"י הוה ששומע ידע היכן כהמתו עומדת ומולאה
ע"י כך ו' והו מקבל של כהמה של מחמת דטמאה הואיל ואדם רודה
בה וכי' לקמן גבי בריית טהורה דמשמע (קול) כלי מחמת אינו
טמא אלא היבד דעיי ליה לקבל והא
דמשי הא דלית ביה עינבל הא דלית
ביה עינבל ולא מחלק בלית ביה
עינבל בין דעיי ליה לקבל בין לא דעיי
אומר ר"י דלא שכיח שיעשו עינבל
אלא אם כן דעיי ליה לקבל:

כל דבר אשר יבא. ואע"פ דהאי
קרב לא לגבי טומאה כמי
אלא לגבי הגעלה מספסות דהס
אין דיבור מעלה ומוריד ואם אינו
ענין להגעלה נהו לענין טומאה:
מתיב רבא הוה והעינבל חיבור.
פי' בקוטרם מדקרי ליה
חיבור ש"מ דמי נתפסדו הוי כלי שניטל
מקצתו ואע"פ דהדיט יכול להחזיר
כל כמה דלא אהדיק לאו שם הוא
וקשה לר"י דהא מעיקרא נמי הוי
דענא דהוי כלי שניטל מקצתו ולהכי
פרין למאי חזו ומשי דודאי כפי
נפשה לא חזו לא וזה וזה עינבל אלא
משום דהדיט יכול להחזיר ומה
שפירש נמי והמניח כ"ה גבי הדיא
מספסות של פריס לא עיין דההוא
כשינוי מעשה, עד שחזר
לשק נשק ולגרי ודודאי
שם וזין עינבל לשלשן
ולדגש חזק עליו לנשעם
ומכאן אין מחשבו מנעלן
מחזר קבל טומאה וז"ה
שם ולא בטל מחזר כל וזה
טהר כ"ה שם כן וזה
דמי שער משעם וז"ה

נעמא העינבל נעמא גם הוה כאלו
ה מחזירין נעמא מינה דלשיתחברו
יטמא הוה אה הנוגע בו ומיחו בלא
חיבור לא יטמא כי אם העינבל לבדו
נגע טומאה והכי משמע לישא
דקאמר וכי תימא ה"ק אע"פ דלא
מחזירי כמאן דמחזירי דמי משמע
דאפי הכי כניחא ליה דמדחלי טמא
מחזר הדיט משמע דסבר דלא חזי
השחא למידי ואי לאו מחזיר חשיב
ליה היאן יקבל טומאה מחזר דלא
חזי מידי בלא חזרה: מתיב רבא
הוה והעינבל חיבור. שם נטמא זה
נטמא זה והי' כשמתחברים אכל שלא
כשעם חיבור אם נטמא זה לא נטמא
זה ולא חיישין להדיט יכול להחזיר

דשחא מיהא לאו מחזירין נעמא וממשה זו אין לנו להוכיח
דמיירי כשעם חיבור דקאמר וכי תימא כ' אכל מה כרייתא מוכיח
בשעת חיבור מיירי ומכרייתא גרידא הוה מני רבא לאומידי
לאפי אלא דמחא ליה לאקשוי מהך דמיירי חזו ועינבל כהדיא לאפי
דאפרי נמי חזו ועינבל: (א) ותימא ב' והתניא מספסות של
פריס ואימא של ריטני. שתי כרייתות הן נכנסת כלים כל אחד
בפני עצמה וכרייתא קמי כהדיא דכשאיין מחזירין מקבל כל א'
טומאה בפני עצמו וגזרו על טומאה שלא כשעם מלאכה שהיא חיבור
לטומאה לטמא זה כשניטמא זה משום דמי לשעם מלאכה אכל שלא
בחיבורין משמע דאפי' גזירה דרגנן ליכא ואם נטמא זה לא נטמא זה
דלא חייש למה שהדיט יכול להחזיר: (א) אפי' רבא הואי
ויב' דהקישו. פי' מקבל טומאה הוה אכל עינבל דאין ראוי להקישו
לא ומספסות ואחלמ נמי בלא חיבור ראויין למנין מלאכה ראשונה
ומקבלין טומאה כל אחד בפני עצמו כדמי כמיהא: אפי' אמר
רבא ב'. פירש בקוטרם דטומאה לא פרה אימנו כשנפסד מעיקל
הואיל ורשאי להקישו והוה ליה כלי (ע"ז) שניקב כפחות ממזלי רמון

דלא טמא טומאה ומשמע שיהיה לומר דמכאן ואילן לא מקבל טומאה וקשה לר"י דלמה לא יקבל טומאה כיון דנפתח פתח מכשיו דהו
טמא שלם לגמרי ונראה לר"י דודאי גם מקבל טומאה מכאן ולהבא ולקוטעו דקו לפרש כן משום דכשלא היה להם עינבל
טהורין ולא מקבלין טומאה אף על גב דרשאי להקישו ואינו דומה דכשלא היה לו עינבל מעולם ודאי טמא כיון שעמד ליתן בו
עינבל דהא עבד לקבל והו גזלו כל מתכות אלא משגגה שהיה לו עינבל אף על פי שניטל מקבל טומאה שלא בטל מחזר כלי
שהיה עליו קודם לכן והרי' הביא דאיה מחמת שחפרה ושיר פחות ממזלי רמון דטהורה (פ"ה) אע"פ דחמת שלם שנקרע
פחות

